

طراح سؤال: قریشی	مهر آموزشگاه	آموزش و پرورش شهرستان خواف		دیرستان: صدیقه گبری (س) دوره: متوسطه دوم	
نمره به عدد:		نام و نام خانوادگی:		امتحان درس: فارسی ۱ نوبت: اول	
نمره به حروف:		پایه: دهم	رشته: کلیه رشته ها	تاریخ امتحان: ۰۰/۱۰/۰۱	سال تحصیلی: ۰۰-۰۱
امضاء مصحح:		شماره صفحات: ۲	شماره کلاس:	وقت: ۶۰ دقیقه	ساعت شروع: ۰۹:۰۰

نمره	سؤالات	ردیف
	قلمرو زبانی (۵/۲ نمره)	
۱/۵	معنای واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) زین <u>نمط</u> آن مست شده از غرور ب) رنج هیچ کس ضایع مکن خاصه <u>قربت</u> خویش را. پ) خون تو <u>شرف</u> را سرخگون کرده است ت) ای مفتخر به <u>طالع</u> مسعود خویشتن ج) دلا <u>معاش</u> چنان کن که گر بلغزد پای ح) در کرامت و <u>فراغ</u> به پارس رسیدیم	۱
۲	نادرستی های املایی را در گروه واژگان زیر بیابید و صحیح آن ها را بنویسید. یال و قارب - مخمصه و گرفتاری - مهنت و اندوه - برازندگی و لیاقت - نسیم سبا - لعیمی و کریمی	۲
۰/۵	در عبارت زیر حذف و نوع آن را مشخص کنید. همنشین نیک بهتر از تنهایی است و تنهایی بهتر از همنشین بد.	۳
۰/۷۵	برای الگوی «اسم + صفت + مضاف الیه» یک گروه اسمی بنویسید.	۴
۰/۷۵	نقش دستوری ضمائر متصل را در ابیات زیر یافته و جلوی آن بنویسید. الف) <u>چو گفتمش</u> که دلم را نگاه دار چه گفت / ز دست بنده چه خیزد خدا نگه دارد ب) دلا <u>معاش</u> چنان کن که گر بلغزد پای / فرشته ات به دو دست دعا نگه دارد پ) <u>حسنت</u> به اتفاق ملاحظت جهان گرفت / آری به اتفاق جهان می توان گرفت	۵
۰/۵	پسوندها «ک» در واژه «درمک» بر چه چیزی دلالت می کند؟	۶
۰/۵	نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید. <u>صاد</u> هرگز جانوری جز از <u>پهلوی</u> نکشید.	۷
۱	با توجه به متن زیر، برای هر یک از انواع «او» نمونه ای پیدا کنید و بنویسید. زنگ نقاشی دلخواه و روان بود. در کلاس نشسته بودیم و چشم به راه معلم.	۸
	قلمرو ادبی (۴ نمره)	
۰/۵	هر یک از آرایه های «حس آمیزی، مجاز» در کدام بیت دیده می شود؟ الف) عالم از شور و شر عشق خبر هیچ نداشت / فتنه انگیز جهان نرگس جادوی تو بود ب) لیک چنان خیره و خاموش ماند / کز همه شیرین سخنی گوش ماند	۹

۰/۵	در کدام یک از نمونه های زیر آرایه حسن تعلیل وجود دارد؟ دلیل خود را بنویسید. الف) در فکر آن گودالم / که خون تو را مکیده است ب) درختان را دوست دارم / که به احترام تو قیام کرده اند	۱۰
۱	در ابیات زیر استعاره را پیدا کنید و مفهوم آن را بنویسید. الف) برکن ز بن این بنا که باید / از ریشه بنای ظلم برکند ب) بادی که در زمانه بسی شمع ها بکشت / هم بر چراغدان شما نیز بگذرد	۱۱
۱	آرایه «ایهام» را در بیت زیر بیابید و هر دو معنی آن را بنویسید. گفتم که بوی زلفت گمراه عالم کرد / گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید	۱۲
۱	ارکان تشبیه را در عبارت زیر پیدا کنید. از برهنگی و عاجزی به دیوانگان ماننده بودیم	۱۳
قلمرو فکری (۸/۵ نمره)		
۱	مفهوم عبارت «گندم نمای جو فروش» را بنویسید.	۱۴
۱/۵	در بیت زیر مقصود از قسمت های مشخص شده چیست؟ ای تو <u>رمه</u> سپرده به <u>چوپان</u> <u>گرگ</u> طبع / این <u>گرگی</u> <u>شبان</u> شما نیز بگذرد	۱۵
۶	ابیات و عبارات زیر را به نثر روان امروزی برگردانید. الف) اسب از پهلو اسبی خود را به کمال نشان می داد. ب) دست تنگ بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند. پ) یوسف را از روی نیکو بند و زندان آمد و از خوی نیکو، امر و فرمان آمد. ت) خونت با خون بهایت حقیقت در یک تراز ایستاد. ج) چون داد عادلان به جهان در بقا نکرد / بیداد ظالمان شما نیز بگذرد ح) در بن این پرده نیلوفری / کیست کند با چو منی همسری	۱۶
۲۰	جمع نمرات	

پیدروزی و نیک فرجامی بهره شما باد/ قریشی

پاسفنامه

۱	الف) روش (ب) فویشن (پ) آبرو (ت) سرنوشت (ج) زندگی (ح) آسایش
۲	غارب - ممنت - صبا - لئیمی
۳	مذف فعل «است» به قرینه لفظی
۴	کلاس بزرگ ما
۵	الف) متمم (ب) مفعول (پ) مضاف الیه
۶	بر کوپکی و تصغیر
۷	صاده: نهاد - پهلو: متمم
۸	واو اول: عطف - واو دوم: ربط
۹	الف) نرگس: مجاز از چشم ب) شیرین سفنی: مس آمیزی
۱۰	ب - چون برای ایستادگی درفت ویژگی ادبی آورده است.
۱۱	الف) «بنا» در مصراع اول: استعاره از ظلم ب) باد: استعاره از مرگ - پراغدان: استعاره از عمر
۱۲	یو: ۱- رایمه ۲- آرزو
۱۳	مشبه: ما - مشبه به: دیوانگان - ادات تشبیه: مانده - وجه شبه: برهنگی و عاجزی
۱۴	ریاکاری و دورویی
۱۵	رمة: مردم - چوپان گرگ طبع: ماکمان ظالم - گرگی شبان: ظالم ظالمان
۱۶	الف) کشیدن اسب از پهلو، تناسب اندام میوان را بهتر نشان می‌داد. ب) فقیر بود و سرمایه‌ای نداشت تا به مال من رسیدگی کند. پ) یوسف به خاطر صورت و چهره زیبا به زندان افتاد و به دلیل باطن فوبش به پادشاهی رسید. ت) فون تو عین حقیقت است؛ حقیقت که همان فونهای توست با فون تو در یک درجه هستند. ج) وقتی که عدالت انسان‌های عادل در جهان ماندگاری نداشت، بدون شک ظلم ماکمان شما نیز پایدار نمی‌ماند. ح) در پهنه این آسمان نیلوفرهی هیچ‌کس نمی‌تواند با من برابری کند.